

kutatás eredménye a megjelenéstől számított hat hónapon belül bekerül az archívumba.

További információ: www.pubmedcentral.nih.gov

/Information World Review, 214. sz. 2005. jún. p. 3./

(Jáki Éva)

Több szervezet is szolgáltatást indít az AMICO múzeumi konzorcium pótlására

A *The AMICO (Art Museum Image Consortium) Library*, 36 tagintézmény több mint 100 ezer művészeti alkotását tartalmazó, online előfizetéses alapon elérhető adatbázis építésének, illetve szolgáltatásának felfüggesztését 2005 júliusában jelentették be. A hiány pótlására azonnal több szervezet is jelentkezett: a Kutatókönyvtárak Csoportja (*Research Library Group = RLG*), a *H. W. Wilson Company* és a *Cartography Associates*.

Az *RLG CAMIO (Catalog of Art Museum Images Online)* szolgáltatása a legjelentősebb múzeumok művészeti alkotásaiból épített adatbázist jelenti. A gyűjteményben valamennyi földrészről vannak művek, i. e. 3000-tól napjainkig. Műfaját tekintve megtalálhatók nagy felbontású fényképek, festmények, szobrok, díszítő és használati tárgyak, rajzok, ékszerek és ruhák, könyvek, installációk, továbbá audiovizuális és multimédiás anyagok. Az AMICO-tagok közül 29 múzeum jelezte, hogy a szolgáltatását a CAMIO-n keresztül kész folytatni. Keresési lehetőségek: kulcsszó, cím, szerző, dátum, tulajdonos, téma, formátum, kultúra vagy nemzetiség. Az adatbázis ugyanazon a webes felületen kereshető, mint korábban. A szolgáltatásra egyetemek és főiskolák, közkönyvtárak, múzeumok és iskolák fizethetnek elő. Oktatási célú használatra a szerzői jogok rendezettek.

A *H. W. Wilson Art Museum Image Gallery* néven indítja szolgáltatását. Ez a világ 21 múzeumából összeszedett gyűjtemény a művészeti alkotások és a hozzájuk kapcsolódó multimédiák digitális forrása. Több mint 94 ezer jó minőségű képet tartalmaz, amelyet teljes leírásuk kísér. Keresési lehetőségek: kulcsszó, téma, művész, tulajdonos, a mű címe, a tárgy, az anyag és technika típusa, az alkotás éve, kultúra vagy nemzetiség. Az adatbázis a *WilsonWeb* szolgáltatás keretében érhető el, önállóan vagy a *WilsonWeb* többi adatbázisával

párhuzamosan kereshető. Oktatási célra valamennyi képanyag jogtiszta.

A *Cartography Associates* szolgáltatása, az *AMICA (Art Museum Images from Cartography Associates)* a világ legnagyobb múzeumaiból több mint 100 ezer jó minőségű műalkotás gyűjteménye. A *The AMICO Library* tagjai közül 24 csatlakozott ehhez a szolgáltatáshoz, és továbbiak jelentkezése is várható. Az AMICA-ban elérhető műalkotások időben és kulturálisan nagyon nagy kört fognak át a kortárs művészettől az ókori görög, római és egyiptomi művekig, továbbá japán és kínai alkotások is megtalálhatók. Eléréséhez a *Luna Imaging Insight* szoftverét kell használni. A PC-vel folytatott munkához kényelmes, jól használható eszközök állnak rendelkezésre. Azok az intézetek, amelyeknek van *Insight* licencük, az AMICA-előfizetést egyesíthetik saját képgyűjteményükkel, és a tartalmakat együttesen használhatják. Oktatási célra itt is jogtisztaság van, az egyetemek és főiskolák, valamint a múzeumok és közkönyvtárak, iskolák és konzorciumok előfizetési kedvezményt kapnak.

A fentiek mellett a 2005 elején indult *ARTstor* szolgáltatásba az AMICO-tagok többsége már akkor bekapcsolódott. A várakozások szerint az év végére az *ARTstor*-ban az AMICO Library tagjainak 70%-a vesz részt.

/Advanced Technology Library, 34. köt. 7. sz. 2005. p. 1., 9–10./

(Jáki Éva)

A Nemzetközi Szabadalmi Osztályozási Rendszer megújult online változata

A *Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organisation = WIPO)* honlapján angolul és franciául kereshetők a szabadalmi dokumentumok egy nemzetközi rendszer új változata segítségével. A *Nemzetközi Szabadalmi Osztályozási Rendszer (NSZO)* a műszaki élet valamennyi területét lefedő, hierarchikus osztályozási rendszer. A rendszert WIPO tartja karban, a legújabb technológiai fejlesztések feldolgozásához időszakonként felülvizsgálják, és megújítják, egyre inkább felhasználóbarát eszközt igyekeznek adni a szakembereknek és a kivülállóknak. A mostani 8. kiadás hatévi munka eredménye, amelynek során a rendszert az elektronikus környezethez is igazították.

Az NSZO új kiadása 2006. január 1-jétől lép hatályba, ezután a dokumentumokat már eszerint fogják osztályozni.

/Managing Information, 12. köt. 7. sz. 2005. p. 24./

(Jáki Éva)

Corinthian, a Dynix új integrált könyvtári rendszere

A Dynix legújabb terméke a negyedik generációs *Corinthian* integrált könyvtári rendszer, amelyet kifejezetten az egyetemi és kutatókönyvtárak számára fejlesztettek. A 2002-ben indult munka egyharmadát a könyvtári szakemberekkel közösen végzett előkészítés, tervezés tette ki. A *Corinthian* az ugyancsak Dynix fejlesztésű Horizon 8.0 új, Java alapú architektúrájára és technológiájára épül. A két rendszer különböző lehetőségeiben és interfészeiben tér el egymástól, amelyeket ki-be kapcsolni lehet attól függően, hogy egyetemi vagy közkönyvtári környezetben használják.

A *Corinthian* főbb moduljai között van a *Corinthian* információs portál, egy uPortal alapú webes interfész – amelyen keresztül a felhasználók elérhetik az intézmény katalógusát és egyéb forrásait –, a katalógizálási, a gyarapítási, a folyóirat-kezelő stb. modul. A portálon át különböző nyelveken lehet kommunikálni (pl. spanyolul, franciául, kínaiul), és

egyéb elérési módok is rendelkezésre állnak (telefonos üzenőrendszer, a digitális könyvtár stb.). A hálózati biztonságot a MIT (Massachusetts Institute of Technology) által fejlesztett *Kerberos* rendszer alkalmazásával garantálják, az adatbázisok védelmét az illetéktelen használattól pedig a *Shibboleth* használatával. Ugyancsak az uPortal teszi lehetővé az egyetem különböző campusainak vagy külső intézményeknek az integrálását.

A felhasználók önálló munkájának elősegítésére a Dynix üzembe állítja az RFID (radio frequency identification) rádiófrekvenciás azonosító rendszert. A Tagsys, Inc. termékei és az integrált könyvtári rendszer között a kommunikáció új szintjét építik ki. Ennek segítségével az olvasók nemcsak kölcsönözni tudnak, hanem pl. hosszabbítani is.

Európában elsőként a Katalán Egyetemi Könyvtárak Konzorciuma választotta a *Corinthian* rendszert. A 2005 szeptemberében induló projektben a konzorcium mellett több katalán város közkönyvtári hálózata is részt vesz.

További információ: www.dynix.com

/Advanced Technology Libraries, 34. köt. 5. sz. 2005. p. 1., 10–11./

Managing Information, 12. köt. 5. sz. 2005. p. 17.

SirsiDynix-sajtóközlemény, 2005. augusztus 10.
<http://www.dynix.com/about/press/2005/760.asp/>

(Jáki Éva)

IFLA-hírek

Az emberi jogok megsértése

Az IFLA 2005. április 29-én bocsátotta ki nyilatkozatát és tiltakozását a *türkmenisztáni* könyvtárak bezárása ellen. Az ország elnöke, *Saparmurat Niyazov* arra hivatkozva, hogy senki sem olvas könyveket, és senki nem jár könyvtárba, elrendelte a könyvtárak bezárását. Ez a lépés csak egy példája annak, hogy milyen sérelmek érik az országban a szellemi szabadságot. Az egyetemi könyvtárak tíz éve nem jutnak új könyvekhez, és számos történelmi, irodalmi és biológiai művet kivontak állományukból és megsemmisítettek. Az internethez való hozzáférést a kormány minden módon nehezíti, és elzárja az online forrásokhoz való hozzáférést. Csak az uralkodó Rukhnama-ideológiát támogató könyvek kaphatók. Az információkat és a

médiát erősen cenzúrázzák. Több nemzetközi szervezet fordult ez ügyben az ENSZ emberi jogok bizottságához; az IFLA támogatja ezt a fellépést az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 19. paragrafusában szellemében.

Az IFLA FAIFE (Free Access to Information and Freedom of Expression = az Információ Szabad Elérése és a Véleménynyilvánítás Szabadsága) bizottsága örömmel üdvözli az olasz bíróság döntését, amellyel felmentette azt a könyvtárost, akit azzal vádoltak, hogy obszcén könyvet adott egy kiskorú kezébe. A bíró szerint a könyv (amelyet egyébként az olasz kormány is ajánlott tinédzsereknek egy kábítószerellenes kampány keretében) nem obszcén, s továbbra is ott lehet a könyvtár polcain Fananóban. A FAIFE a maga részéről